

POSTANOWIENIE

Dnia 16 kwietnia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z wniosku M. P. i E. P. wspólników P. (...) s.c. w W.

przy uczestnictwie A. Z. i A. D.

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 kwietnia 2008 r.,

zażalenia uczestniczki postępowania A. Z.

na postanowienie Sądu Okręgowego w W. z dnia 21 czerwca 2007 r., sygn. akt XXIII Ga (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w W. w sprawie z wniosku M. P. i E. P., P.(...) s.c. z udziałem A. Z. i A. D. o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności odrzucił skargę kasacyjną A. Z. na postanowienie tego Sądu z dnia 13 lutego 2007 r. ze względu na niezłożenie przez skarżącą wniosku o doręczenie uzasadnienia postanowienia. Dopuszczalność wniesienia skargi kasacyjnej uzależniona jest zaś m.in. od uprzedniego doręczenia stronie odpisu orzeczenia sądu drugiej instancji z uzasadnieniem, po złożeniu przez stronę wniosku z tym przedmiocie.

W zażaleniu na to postanowienie uczestniczka A. Z. wskazała, że co prawda sama nie złożyła wniosku o uzasadnienie orzeczenia sądu drugiej instancji, lecz w jej imieniu uczyniła to na jej prośbę druga uczestniczka postępowania – A. D. W ocenie

skarżącej, sformułowanie zawarte we wniosku o sporządzenie uzasadnienia i jego doręczenie odnosiło się do obu uczestniczek, choć tylko jedna z nich je podpisała.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności pojawia się potrzeba ustalenia, czy zażalenie A. Z. zostało wniesione prawidłowo, w tym przede wszystkim czy dochowany został obowiązek zastępstwa uczestniczki przez pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym (art. 87¹ § 1 k.p.c.).

Jak wynika z akt sprawy, uczestniczka w dniu 2 sierpnia 2007 r. wniosła do Sądu drugiej instancji zażalenie na postanowienie tego Sądu o odrzuceniu skargi kasacyjnej. Zażalenie to nie było podpisane. Na skutek tego pisma przewodniczący w Sądzie drugiej instancji zarządzeniem z dnia 16 sierpnia 2007 r. wezwał jej pełnomocnika do podpisania zażalenia w terminie siedmiu dni pod rygorem jego odrzucenia. W wyniku wezwania zażalenie uczestniczki zostało w dniu 7 września 2007 r. podpisane przez pełnomocnika adw. A. M. W ocenie Sądu Najwyższego, ponieważ brak formalny pisma procesowego został w terminie usunięty, a pismo zostało podpisane przez fachowego pełnomocnika, należy przyjąć, że zażalenie wniesione w dniu 2 sierpnia 2008 r. zostało wniesione skutecznie, zgodnie z wymogiem przewidzianym w art. 87¹ § 1 k.p.c. Kwestia kształtowałaby się inaczej, gdyby zażalenie było przez uczestniczkę postępowania podpisane. Wówczas bowiem należałoby przyjąć, że zażalenie wniosła osoba pozbawiona w postępowaniu przed Sądem Najwyższym zdolności postulacyjnej. Z tego zaś powodu podlegałoby ono odrzuceniu *a limine*, gdyż środek zaskarżenia dotknięty tego rodzaju wadliwością nie podlega sanacji przez uruchomienie odpowiedniego postępowania naprawczego.

Odnosząc się natomiast do zarzutów podniesionych w zażaleniu należy zważyć, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁵ § 1 k.p.c., skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. Doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem, o którym mowa w art. 398⁵ § 1 k.p.c., rozumieć należy jako doręczenie dokonane stosownie do art. 387 § 3 k.p.c. Przepis ten zaś uzależnia dokonanie doręczenia od zgłoszenia przez stronę w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji orzeczenia wniosku zawierającego żądanie doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Tylko doręczenie prawidłowe, tj. zgodne z wymaganiami art. 387 § 3 k.p.c., skutkować może

rozpoczęciem biegu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. Oznacza to zatem, że jeżeli strona nie zażądała skutecznie doręczenia jej orzeczenia z uzasadnieniem, termin do wniesienia skargi kasacyjnej nie rozpoczyna w ogóle biegu i tym samym wniesienie jej nie jest dopuszczalne. Pogląd ten jest powszechnie przyjęty w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. post. SN z 14.09.2004 r., III CZ 74/04; post. Z 13.10.2005 r., I CZ 111/05; post. SN z 29.09.2006 r., I CSK 304/06) i nie budzi żadnych wątpliwości.

Przez skuteczne złożenie wniosku o uzasadnienie orzeczenia należy rozumieć zgłoszenie go przez stronę lub osobę uprawnioną do dokonywania za stronę czynności procesowych. Wniosek uczestniczki A. D. z dnia 19.02.2007 r., w którym wniosła o doręczenie „uczestniczkom” odpisu postanowienia z uzasadnieniem zawierał wniosek w imieniu obu uczestniczek postępowania. W tej sytuacji Sąd drugiej instancji był zobligowany, zgodnie z art. 130 § 1 k.p.c., wezwać uczestniczkę postępowania A. D. do usunięcia braku formalnego pisma procesowego przez przedstawienie pełnomocnictwa procesowego do dokonywania czynności procesowych w imieniu drugiej uczestniczki postępowania – A. Z. Skarżąca mogła bowiem udzielić pełnomocnictwa drugiej z uczestniczek do złożenia tego wniosku w jej imieniu, gdyż nie zachodziła między nimi kolizja interesów. Uczestniczka A. Z. wskazuje wyraźnie na tę okoliczność w treści swojego zażalenia, podnosząc, że „prosiła” drugą z uczestniczek o złożenie wniosku o sporządzenie uzasadnienia także w jej imieniu.

Podkreślić należy, że niniejsza sprawa była rozpoznawana w ramach przepisów o postępowaniu nieprocesowym, w którym przepisy o współuczestnictwie nie mają zastosowania. Każdy z uczestników postępowania nieprocesowego działa więc wyłącznie we własnym imieniu, a podjęte przez niego czynności są skuteczne jedynie względem niego. Nie wyklucza to jednak, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, możliwości udzielenia przez jednego ze współuczestników pełnomocnictwa procesowego w przypadku, gdy między nimi nie zachodzi kolizja interesów.

Mimo wszystko odrzucenie skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania A. Z. było zasadne, lecz z innych względów niż wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Wniesiona przez A. Z. skarga kasacyjna była niedopuszczalna jako przedwczesna, gdyż w stosunku do tej uczestniczki nie rozpoczął biegu dwumiesięczny termin, przewidziany w art. 398⁵ § 1 k.p.c., skoro Sąd drugiej instancji zaniechał wezwania uczestniczki A. D. do usunięcia braku formalnego wniosku o doręczenie odpisu postanowienia z uzasadnieniem. Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu.

Jest jednak oczywiste, że w zaistniałej sytuacji procesowej konieczne jest przeprowadzenie przez Sąd Apelacyjny postępowania zmierzającego do usunięcia braku formalnego wniosku A. D. z dnia 19 lutego 2007 r. Dopóki postępowanie w tym zakresie nie zostanie przeprowadzone termin do wniesienia skargi kasacyjnej dla uczestniczki A. Z. nie może rozpocząć biegu.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy oddalił zażalenie uczestniczki jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).